

NUORET LESKET RY: N TOIMINTAKERTOMUS 2020

YLEISKATSAUS

Nuoret Lesket ry (ent. Suomen nuoret lesket ry) on vuonna 2009 perustettu työikäisten leskien ja leskiperheiden vertaistukiyhdistys. Vuosi 2020 oli yhdistyksen yhdestoista toimintavuosi. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 201 uutta jäsentä. Jäsenmäärässä on melko paljon vaihtuvuutta. Vuoden lopussa jäsenmaksun maksaneita jäseniä oli 882. Lähes puolella jäsenistöstä on lapsia ja nuoria, joita ei ole laskettu jäsenmäärään.

Nuoret Lesket ry:n sääntömääräinen vuosikokous siirtyi koronatilanteesta johtuen kesäkuulta syksyyn. Vuosikokous järjestettiin Tampereella 19.9.2020. Koronan aiheuttamat poikkeustoimet mahdollistivat kokoukseen osallistumisen tarvittaessa myös etäyhteydellä. Yhdistyksen jäsenmaksu vuonna 2020 oli 20 €/vuosi, kannatusjäsenmaksu 28 €/vuosi ja yritysjäsenmaksu 110 €/vuosi. Yhdistyksen toiminta oli avointa myös niille leskille, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Yhdistyksen vuosikokouksen päätöksellä yhdistyksen nimi Suomen nuoret lesket ry muutettiin muotoon Nuoret Lesket ry perustuen jäsenkyselystä saatuihin vastauksiin. Lisäksi tehtiin päätös siitä, että yhdistyksen jäsenkokous voidaan jatkossa pitää aikavälillä 1.1.-30.6. sekä siten, että tarvittaessa kokoukseen on mahdollista osallistua myös etäyhteyksin. Yhdistyksen jäsenlajeja päätettiin muuttaa niin, että niitä on nykyään kaksi; varsinainen jäsen ja kannatusjäsen. Nimenmuutoksen myötä myös yhdistyksen logo, nettisivut ja materiaaleja uusittiin.

Nuoret Lesket ry:n kirjanpito ostettiin Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n tilitoimistolta ja tilintarkastajana toimi SysAudit. Taloustilanne oli vuoden aikana hyvä.

Alkuvuoden toiminta toteutui toimintasuunnitelman mukaisesti, mutta maaliskuusta eteenpäin korona vaikutti merkittäväällä tavalla yhdistyksen toimintaan. Osa toiminnoista toteutettiin etänä ja osa taas siirrettiin myöhäisempään ajankohtaan. Kasvokkaisten tapaamisten ja tapahtumien peruuntumisesta syntyneet säästöt käytettiin leskille suunnattuun ylimääräiseen toimintaan. Näitä ylimääräisiä toimintoja olivat winkkuwoimaa -webinaari, haastavan elämäntilanteen työkalupakki -webinaari sekä valokuvaterapeuttinen työpaja. Lisäksi toteutettiin työntekijä vetoisesti viikoittain kokoontuvaa valtakunnallista verkkovertaiset – etävertaistukiryhmää.

Kaikkein eniten korona -tilanne vaikutti paikallisesti kokoontuvien vertaistukiryhmien toimintaan. Tammi-helmikuun ryhmät kokoontuivat normaalisti, mutta maaliskuusta eteenpäin osa ryhmistä laittoi tapaamiset tauolle kokonaan. Osa ryhmistä taas jatkoi kuukausittaisia ryhmätapaamisia yhdistyksen mahdollistaman Zoom – etätyökalun välityksellä. Vertaistuki- viikonloput onnistuttiin järjestämään tavalliseen tapaan. Muut tapahtumat puolestaan toteutettiin pääosin etänä. Muita vuoden 2020 toimintamuotoja olivat vertaistukipuhelin, verkkoyhteisö, neuvonta ja vaikuttamistoiminta. Tiedotus tapahtui sähköisten jäsenkirjeiden, nettisivujen, jäsenviestien, Facebookin ja Twitterin kautta. Leskeyteen ja suruun liittyvää tietoa välitettiin opaskirjasten, nettisivujen materiaalin, kirjoitettujen artikkeleiden, messujen ja koulutusten kautta.

Valtakunnallista ja paikallista yhteistyötä tehtiin erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintavuoden tärkeimmät yhteistyöverkostot olivat Surujärjestöt ja Monimuotoiset perheet -verkosto.

Surujärjestöjen yhteisellä Surevan kohtaaminen – hankkeella oli kolmas ja viimeinen hankevuosi. Hankkeelle haettiin Stea:lta vuoden mittaista jatkorahoitusta, joka sille myös myönnettiin. Monimuotoiset perheet -verkon jatkoi toimintaansa Stea:lta saadun Ak -avustuksen turvin.

HALLITUS

Hallitus 1.1.2020-31.12.2020

Puheenjohtaja Marja-Leena Oinonen

Varapuheenjohtaja Niina Äikäs

Sihteeri Sari Veijalainen

Rahastonhoitaja Pirjo Ikäheimonen

Jäsen Auli Majuri-Naappi

Jäsen Taru Pihlasvaara

Jäsen Maarit Orell

varajäsen Erkki Kirjavainen

KOKOUKSET

Hallituksen kokouksia oli vuoden 2020 aikana viisi. Yhteistyössä KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n ja Surunauha ry:n kanssa järjestettiin 18.–19.1. surujärjestöjen vapaaehtoisten, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden yhteinen kehittämissuunnitelma, jossa oli koulutusta, toimintatapojen jakamista sekä surujärjestöjen yhteistyön suunnittelua.

TYÖNTEKIJÄT

Vuonna 2020 yhdistyksellä oli viisi työntekijää: toiminnanjohtaja, järjestökoordinaattori, vertaistoiminnan koordinaattori, viestintäassistentti (osa-aikainen). Osan vuodesta yhdistyksessä oli myös osa-aikainen vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tehtävä, joka mahdollistui palkkatuen avulla. Yhdistyksen toiminnanjohtaja jäi elokuusta alkaen opintovapaalle. Hänen tehtävänsä siirtyi hoitamaan yhdistyksessä vertaistoiminnan koordinaattorina toiminut työntekijä. Vertaistoiminnan koordinaattorin tehtävään siirtyi vapaaehtoistoiminnan koordinaattori. Tähän tehtävään puolestaan rekrytoitiin uusi henkilö loppuvuoden ajaksi. Yhdistyksen toiminnassa oli mukana 66 vapaaehtoista: 36 vertaistukiryhmien ohjaajaa, 6 puhelintukihenkilöä, 16 kokemusasiantuntijaa ja 4 lastenhoitajaa, verkkoyhteisön vapaaehtoinen, 2 lomaviikon vapaaehtoista ryhmänohjaajaa sekä lakimies.

RAHOITUS

Stea:n myöntämä yleisavustus vuodelle 2020 oli 234 000 €. Surujärjestöt -verkosto sai Ragnar Ekbergin säätiöltä 2 000 € ja Alli Paasikivi säätiöltä 8000 €, molemmat avustukset käytettiin nuorten vertaistukiviikonlopun ja lasten sururyhmien kuluihin. Henkivakuutusyhtiö Kalevan 493 € tuki käytettiin vanhempansa menettäneiden nuorten verkkovertaisyryhmän toteutukseen. Myös yksityiseltä henkilöltä saadut muistokukkarahat käytettiin tähän kyseiseen ryhmään. Neljän vertaistukiryhmän toimintaan saatiin kaupunkien toiminta-avustuksia yhteensä 2800 €. Tuottoja kertyi myös jäsenmaksuista, tapahtumiin osallistuvien maksamista omavastuuosuuksista ja painotuotemyynnistä. Yhdistyksen toiminnasta noin 90 % toteutui STEA:n veikkausvaroista myöntämän yleisavustuksen turvin.

TOIMINNAN ARVIOINTI

Yhdistys keräsi sähköisellä arviointilomakkeella palautetta kaikista vertaistukitapahtumista. Vuoden lopussa toteutettiin palautekyselyt yhdistyksen toimintaan osallistuneille ja vapaaehtoisille. Palautteen mukaan yhdistyksen tapahtumat ja toiminta koettiin laadukkaina ja itselle hyödyllisenä. Palautekyselyiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Yhdistyksen työntekijät ja hallituksen jäsenet arvioivat omaa toimintaansa sähköisellä kyselyllä. Itsearviointit käsiteltiin työntekijöiden arviointipäivässä ja hallituksen kokouksessa. Yhdistyksen toimintaa seurattiin ja arvioitiin myös hallituksen kokouksissa.

VERTAISTUKITOIMINTA

Vertaistukiryhmät, vertaistukipuhelin ja verkkoyhteisö

Vuonna 2020 nuorten leskien vertaistukiryhmiä toimi 17 paikkakunnalla. Koronatilanne vähensi merkittävästi ryhmien tapaamisia. Vertaisyryhmät kokoontuivat 102 kertaa vuoden aikana, joista osa etätoteutuksena

koronatilanteesta johtuen. Käyntikertoja näissä ryhmissä oli kaikkiaan 813. Paikallisia vertaistukiryhmiä ohjasivat yhdistyksen vapaaehtoiset. Tämän lisäksi järjestettiin yhdistyksen toimesta säännöllisesti kokoontuvaa verkkovertaistukiryhmää, johon oli mahdollista osallistua paikkakunnasta riippumatta. Valtakunnallisia työntekijän ohjaamia verkkovertaisia järjestettiin vuoden aikana kaikkiaan 29 ryhmäkertaa ja näissä oli yhteensä 123 osallistujaa. Lasten ryhmätoimintaa/lastenhoitoa oli kahdeksalla paikkakunnalla. Lasten osalta oli 81 käyntikertaa. Yhdistys tuki vertaistukiryhmiä taloudellisesti maksamalla ryhmän kokoon sidottua avustusta, jonka ryhmät voivat käyttää tarjoilu- ja toimintakuluihin.

Vertaistukiryhmätapaamisten lisäksi ryhmillä oli vapaamuotoisia toimintaa useilla paikkakunnilla. Kaupungeilta saaduilla avustuksilla toteutettuun toimintaan osallistui 78 leskeä ja leskiperheiden lasta. Näihin tapahtumiin osallistui vuoden aikana yhteensä 211 henkilöä.

Yhdistyksen vertaistukipuhelin toimii ajanvarauksella ja sen tarkoituksena on tarjota leskille mahdollisuus keskustella rauhassa puhelimesta erilaisista leskeyteen ja suruun liittyvistä aihealueista. Vuoden 2020 aikana soitettiin kaikkiaan 115 vertaistukipuhelua, joista yli puolet oli vapaaehtoisten puhelintukihenkilöiden soittamia. Leskien kesken-verkkoyhteisöön liittyi vuoden aikana 200 uutta jäsentä.

Vapaaehtoisia tuettiin koulutuksin, tukipuheluin ja tiedotuksella. Työnohjauksellista tukea ja tapaamisia vapaaehtoisille järjestettiin myös etätoteutuksena Zoomin välityksellä. Vapaaehtoisten koulutus- ja hyvinvointiristeily toteutettiin 18.-19.1. yhteistyössä kaikkien surujärjestöjen kesken. Uusia puhelintukihenkilöitä koulutettiin 15.2. Helsingissä. Nuoret Lesket ry:n järjestämä vertaistukijoiden koulutus oli tarkoitus toteuttaa lokakuussa Helsingissä 10.-11.10., mutta se vaihdettiin verkkototeutukseksi. Näiden lisäksi ryhmänohjaajille järjestettiin kaksi koulutusta Zoom –alustan käyttöönottoon liittyen. Kaikkiaan yhdistyksen järjestämissä koulutuksissa oli mukana 51 osallistujaa.

Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat

Nuoret Lesket ry:n leskien vertaistukiviikonloppuja järjestettiin 31.1-2.2. Karjalohjalla, 4.-6.9. Hankasalmella ja 23.-25.10. Kuopiossa. Viikonlopuissa käsiteltiin leskeyden aiheuttamaa elämänmuutosta, surua sekä omaan jaksamiseen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja. Kuopion vertaistukiviikonloppun teemana oli Minun elämäni – Selviytymisestä eteenpäin ja se oli suunnattu kauemmin leskenä olleille.

Leskiperheiden vertaistukiviikonloppu järjestettiin 25.-27.9. Nuorisokeskus Marttisissa Virroilla. Lapsille ja nuorille oli omat ikäryhmittäin jaetut, ammatillisesti ohjatut vertaistukiryhmät, joissa vanhemman menetystä ja surua käsiteltiin luovin ja toiminnallisista menetelmin. Vanhempansa menettäneille nuorille järjestettiin loka-marraskuussa kaksi verkkovertaistukiryhmää. Yhteistyössä muiden surujärjestöjen kanssa nuorille toteutettiin myös vertaistukiviikonloppu 14.-15.11. Tampereella. Lisäksi surujärjestöjen kesken toteutettiin myös kaksi lasten sururyhmää elo-syyskuussa. Vertaistukiviikonloppuihin, nuorten vertaistukeen ja lasten sururyhmiin osallistui vuoden aikana 112 henkilöä.

Surujärjestön kanssa toteutettiin yhteistä toimintaa myös katvealueiden tavoittamiseksi. Sureville ja ammattilaisille suunnattu ”Syväluotaus suruun”-tapahtuma järjestettiin 29.8. Kajaanissa. Leskien Hyvinvointipäiviä oli kaksi ja ne toteutettiin molemmat syksyllä. Toinen Hyvinvointipäivä järjestettiin 12.9. Joensuussa hotelli Kimmelissä. Toinen Hyvinvointipäivä järjestettiin 14.11. Zoomin välityksellä etänä. Päivien sisältö koostui hyvinvointiin liittyvistä teemoista ja niissä oli yhdistyksen työntekijän lisäksi ulkopuolisia luennoitsijoita. Muita yhdistyksen järjestämiä tapahtumia olivat Winkkuvoimaa -webinaari 6.6., haastavan elämäntilanteen-työkalupakki –webinaari 25.11. ja syksyllä valokuvaterapeuttinen työpaja. Osallistujia näissä päivissä oli 170 henkilöä.

Nuoret Lesket ry oli järjestöyhteistyökumppanina Maaseudun Terveys - ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla, joita oli vuonna 2020 kaksi. Molemmilla lomaviikoilla oli mukana myös yhdistyksen vapaaehtoinen ohjaamassa vertaistapaamisia.

VIESTINTÄ

Nuoret Lesket ry:n tiedotus tapahtui pääasiallisesti yhdistyksen omien nettisivujen <https://nuoretlesket.fi/> kautta. Yhdistyksen nettisivut uusittiin loppuvuodesta 2020. Nettisivujen lisäksi jäsenviestintää toteutettiin sähköisten jäsenkirjeiden ja sähköpostiviestien kautta. Lisäksi nuorten leskien verkkoyhteisön ja yhdistyksen Facebook -sivujen kautta tiedotettiin toiminnasta ja ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen nettisivuilla oli vuoden aikana 31 000 istuntoa ja 21 000 kävijää. Yhdistyksen Facebook-sivuilla oli 1386 seuraajaa. Sinne vietiin 224 julkaisua, jotka tavoittivat keskimäärin 1000 henkilöä, suosituimmat julkaisut tavoittivat 3900–11 000 henkilöä. Twitterissä oli vuoden lopussa 297 seuraajaa. Keskimääräiset twiittien näytkerrat olivat 6204/kk.

Yhdistys tiedotti aktiivisesti eri yhteistyötahojen tarjoamasta, leskille ja leskiperheille suunnatusta toiminnasta. Esimerkkeinä näistä Mieli ry:n järjestämät ryhmät ja kurssit, Eläkeliiton Yhtäkkiä Yksin -kurssit sekä seurakuntien ja syöpäyhdistysten sururyhmät.

Yhdistyksen toiminnanjohtaja oli haastateltava viidessä yhdistykseen tai leskeyteen liittyvissä lehtijutuissa. Lisäksi yhdistyksen toiminnanjohtajaa haastateltiin perhe-eläkelainsäädännön uudistukseen liittyen Ylen valtakunnallisiin tv- ja radiouutisiin sekä verkkomediaan. Erilaisia tutkimuspyyntöjä ja toimittajien haastattelupyyntöjä välitettiin yhteensä 17 kappaletta.

Leskiä opastettiin erilaisissa lainsäädäntöön ja etuuksiin liittyvissä asioissa sekä puhelimitse, että sähköpostitse. Nuoret Lesket ry:n maksutonta lakineuvontapalvelua käytti vuoden aikana 25 leskeä. Nuoret Lesket ry:n esitettä jaettiin leskien lisäksi leskiä ja leskiperheitä työssään kohtaaville ammattilaisille yhteensä 800 kpl. *Leskiopas – opas nuorena leskeytyneelle* ja *Miten tukea lasta, kun läheinen on kuollut* – opaskirjasia jaettiin ja myytiin yhteensä 450 kpl. Opaskirjaset ovat tulostetavissa myös yhdistyksen nettisivuilta.

KOULUTUKSET & MESSUT Nuoret Lesket ry oli mukana järjestämässä vuoden 2020 Surukonferenssia, joka kuitenkin jouduttiin perumaan koronatilanteen vuoksi. Konferenssi päätettiin siirtää saman sisältöisenä vuodelle 2021.

Yhdistyksen kokemusasiantuntijat olivat Surevan kohtaaminen -hankkeen kautta mukana 10 koulutustilaisuudessa. Kaikkiaan hankkeen kautta järjestettiin 50 tilaisuutta. Yhdistys osallistui Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa Educa-messuille, jossa jaettiin yhdistyksen esitteitä ja materiaalia. Osallistuimme myös verkoston kanssa varhaiskasvatusmessuille, jotka toteutettiin etänä lokakuussa. Näiden messujen ja tapahtumien kautta jaettiin tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatus- ja opetusalan ammattilaisille ja opiskelijoille.

VAIKUTTAMISTOIMINTA Nuoret Lesket ry otti alkuvuodesta yhdessä muiden surujärjestöjen kanssa kantaa kuolevan omaisen oikeudesta saattohoitovapaaseen. Nuoret Lesket ry oli myös yhdessä Monimuotoiset perheet ja kansanedustaja Talvitien kanssa laatimassa kirjallista kysymystä leskien eläkeoikeuden yhdenvertaistamisesta.

Esitys perhe-eläke lain uudistuksesta lähti lausuntokierrokselle. Myös yhdistys jätti oman lausuntonsa asiaan liittyen. Lausunnossa vaadittiin lesken ikään, avioliiton solmimisajankohtaan ja avioliiton kestoon liittyvien rajoitteiden poistamista. Aiheesta lähetettiin yksi julkinen tiedote. Helsingin sanomissa julkaistiin myös leskeneläkeuudistukseen liittyvä yhdistyksen mielipidekirjoitus. Aihetta käsiteltiin myös useissa lehtiartikkelissa, joissa yhdistyksen toiminnanjohtaja ja leskiä oli haastateltavana.

Nuoret Lesket ry antoi lausunnon valtiovarainministeriön lakiluonnokseen asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuihin 2020. Yhdistys esitti launnossaan, että ala-ikäisten edunvalvontaan liittyvien lupien tulee olla maksuttomia.

Nuoret Lesket ry:n vaikuttamistoimintaa tehtiin osittain yhteistyössä Monimuotoiset perheet - verkoston kanssa. Verkoston tavoitteena on vaikuttaa lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään niin, että ne huomioisivat perheiden monimuotoisuuden. Tietoa monimuotoisista perheistä ja verkoston tavoitteista on koottuna www.monimuotoisetperheet.fi nettisivuille. Nuoret Lesket ry oli aktiivisesti mukana verkoston työssä antaen oman näkemyksensä lausuntoihin ja vaikuttamistyöhön sekä osallistuen johtoryhmätyöskentelyyn.

Surujärjestöjen yhteinen Surevan kohtaaminen -hanke pyrkii auttamaan ammattilaisia kohtaamaan läheisensä menettäneitä ja tiedottamaan sureville saatavilla olevasta tuesta. Hanke kouluttaa kokemusasiantuntijoita, jotka vierailevat työpaikoilla ja oppilaitoksissa kertomassa omista kokemuksistaan läheisen kuoleman jälkeen. Kokemusasiantuntija myös jakaa ja levittää surujärjestöjen osaamista ja tutkittua tietoa. Hankkeen nettisivuilla olevaan tietopankkiin julkaistiin runsaasti uutta sisältöä. Kaikki hankkeen järjestöt osallistuivat johtoryhmätyöskentelyyn, omien kokemusasiantuntijoiden perehdytykseen ja materiaalipankin sisällön tuottamiseen.

YHTEISTYÖ

Nuoret Lesket ry:n tärkeimmät yhteistyöverkostot ovat Monimuotoiset perheet -verkosto ja Surujärjestöverkosto. Monimuotoiset perheet -verkostoon kuuluvat KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Adoptioperheet ry, Suomen uusperheiden liitto, Yhden vanhemman perheiden liitto ry, Sateenkaariperheet ry, Perhehoitoliitto ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia ry ja Nuoret Lesket ry. Surujärjestöihin kuuluvat KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Surunauha ja Nuoret Lesket ry.

Surukonferenssiyhteistyössä olivat surujärjestöjen lisäksi mukana Tampereen Yliopiston Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura Ry, MIELI Suomen Mielenterveys ry, Kirkkohallitus ja Syöpäjärjestöt. Järjestöyhteistyökumppanina yhdistys oli Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla.

Kertaluonteista yhteistyötä ja toiminnasta tiedottamista tehtiin kriisikeskusten, sairaaloiden, seurakuntien, muiden järjestöjen, julkisen sektorin toimijoiden ja oppilaitosten kanssa.

Nuoret Lesket ry on Soste ry:n, KYT-Keski Suomen yhteisöjen tuki ry:n, Kansalaisareenan ja Hyvinvointiala HALI ry:n jäsen.